

Aan het college van de Gemeente Haarlem
T.a.v. de heer E. van Dijk
Postbus 511
2003 PB Haarlem

24 AUG. 2012

Datum
Ons kenmerk 2012-100/MR/cn/PPO 2012-0006221
Contactpersoon M.A. Rutte
Mailadres Risicobeheersing@vrk.nl
Telefoonnummer 023-5674043
Bijlage(n) Inventarisatie formulier
Onderwerp Advies Concept ontwerpbestemmingsplan Schalkstad,
Schalkwijk, Haarlem

GEMEENTE HAARLEM	
Zaak nr.: 2012 338145	Doc. nr.:
Afd.: STZ RB	Kopie:
Reg. datum: 27 AUG 2012	
Afdoen. datum:	Ontv. bew. ☒
Behandelaar: E. van Dijk	Paraaf afgedaan

Geachte heer Van Dijk,

Op 3 augustus 2012 verzocht u mij om te adviseren op het concept-ontwerpbestemmingsplan Schalkstad, te Haarlem. Op basis van artikel 13, lid 3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS), bied ik u hierbij mijn reactie aan. Bij het opstellen van dit advies is gebruik gemaakt van het door de gemeente Haarlem aangereikte concept-ontwerpbestemmingsplan Schalkstad en bijbehorende plankaart (NL.IMRO.0392.BP9080002-0001, van 17-03-2012) en de Risicokaart (professionele versie).

Het plangebied betreft het bestaande winkelcentrum Schalkwijk en omgeving, en wordt in het noorden begrensd door de Amerikaweg en de Aziweg in het oosten door de Briandlaan in het zuiden door het Roosje Vospad en het Haya van Somerenpad en de zuidzijde van de bibliotheek en in het westen door de Europaweg. Binnen het plangebied gelden nu 8 bestemmingsplannen. Doel van het nieuwe bestemmingsplan is het geven van een nieuw juridisch kader waarbinnen de bestaande situatie adequaat wordt geregeld. Tevens wordt in dit plan aangegeven waar er nog ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden, zowel wat betreft gebruik als wat betreft bebouwingsmogelijkheden.

Een systematische beoordeling van de aangereikte gegevens toont dat er aan het onderhavige plan externe veiligheidsaspecten zijn verbonden.

Risicobronnen

Bij het vaststellen van het plan is één risicobron betrokken, te weten:

- Het transport van gevaarlijke stoffen over de Europaweg.

Plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR)

Het plaatsgebonden risico is niet berekend in het onderhavige plan.

Het groepsrisico bij het wegtransport gevaarlijke stoffen is niet berekend in het onderhavige plan.

Selectie incidentscenario's

Ten aanzien van de voornoemde risicobron worden de volgende scenario('s) beschouwd:

1. Plasbrandscenario bij wegtransport gevaarlijke stoffen (LF1 en LF2) over de Europaweg.
2. BLEVE¹-scenario bij wegtransport gevaarlijke stoffen (GF3) over de Europaweg.

1. Plasbrandscenario bij wegtransport gevaarlijke stoffen (LF1 en LF2) over de Europaweg

Door een incident ontstaat een scheur in de wand van de tankauto met vloeibare brandstof. De brandstof stroomt uit en vormt een vloeistofplas. Ontsteking van de brandstof leidt tot een hevige brand. Het effectgebied waarbinnen dodelijke slachtoffers kunnen vallen is circa 85 meter².

- Binnen het effectgebied zijn (geprojecteerde)(beperkt) kwetsbare objecten gelegen, te weten winkels van het winkelcentrum schalkwijk.

Zelfredzaamheid bij plasbrandscenario

Een plasbrand als gevolg van een incident met een tankwagen kan zich snel ontwikkelen. Het effect is zichtbaar voor de aanwezigen binnen het plangebied en kan juist worden ingeschat: zij dienen het scenario te ontvluchten.

- Binnen het plangebied kunnen bij een incident slachtoffers vallen. Ten aanzien van de zelfredzaamheid van aanwezigen bij dit scenario zijn geen beperkingen geconstateerd. De infrastructuur in de omgeving is op een juiste manier ingericht, wat ontvluchting mogelijk maakt.

Hulpverlening bij plasbrandscenario

Er is geen sprake van opbouw van het incident. Bij aankomst van de hulpverleningsdiensten is het effect reeds maximaal en heeft mogelijk brandoverslag plaatsgevonden naar de nabijgelegen objecten. De hulpverleningsdiensten dienen zich te richten op bronbestrijding als mede voorkoming en bestrijding van secundaire effecten.

- Ter plaatse en in de omgeving zijn momenteel voldoende bluswatervoorzieningen aanwezig om een dergelijk scenario te bestrijden.

2. BLEVE-scenario bij wegtransport gevaarlijke stoffen (GF3) over de Europaweg

Een BLEVE-scenario verloopt als volgt: door een incident kan een brand ontstaan waarbij de tankauto met een tot vloeistof verdicht gas (LPG) is betrokken. De druk in de tank neemt daardoor toe, waarna de tank kan ontploffen. Ontsteking van de brandstof leidt tot een grote vuurbal³. Het effectgebied waarbinnen dodelijke slachtoffers kunnen vallen is circa 230 meter⁴.

- Tijdens openingstijden van het winkelcentrum vindt er vervoer plaats van gevaarlijke stoffen en kan er een incident plaatsvinden op de Europaweg.
- Binnen het effectgebied zijn (geprojecteerde)(beperkt) kwetsbare objecten gelegen, te weten winkels, waar bij een incident slachtoffers kunnen vallen.
- Door de grote hitteontwikkeling kan er brandoverslag optreden naar diverse objecten in de omgeving.

Zelfredzaamheid bij BLEVE-scenario

Een BLEVE als gevolg van een incident met een tankauto met tot vloeistof verdicht gas kan zich binnen 20 à 30 minuten ontwikkelen. Een beginnende brand is zichtbaar voor de aanwezigen binnen het plangebied.

¹ BLEVE: Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion.

² Bron: Interregionaal Scenarioboek externe veiligheid (VRK, AA, ZW, NHN, FL, G&V april 2011)

³ Als gevolg van een incident tijdens het lossen van LPG kan niet alleen een BLEVE, maar ook een fakkel- of wolkbrandscenario optreden. De effecten van deze scenario's zijn echter duidelijk kleiner en zodoende verder niet beschouwd.

⁴ Bron: Interregionaal Scenarioboek externe veiligheid (VRK, AA, ZW, NHN, FL, G&V april 2011)

Desondanks zullen zij een dreigende ontploffing met zeer grote effectafstanden niet voorzien, tenzij ze adequaat gealarmeerd worden en het dreigende scenario kunnen ontvluchten.

- Ten aanzien van de zelfredzaamheid van aanwezigen bij dit scenario zijn geen beperkingen geconstateerd.
- De infrastructuur in de omgeving is op een juiste manier ingericht, wat ontvluchting mogelijk maakt bij calamiteiten.

Hulpverlening bij BLEVE-scenario

Er is wel sprake van opbouw van het incident. Escalatie van een beginnende brand tot een ontploffing kan alleen voorkomen worden wanneer een effectieve inzet van de hulpverlening mogelijk is. Daartoe is een inzet nodig gericht op bronbestrijding, met voldoende bluswatervoorzieningen, een snelle alarmering en opkomst, gevolgd door onmiddellijke inzet van de brandweer.

- Nabij de Europaweg zijn momenteel voldoende bluswatervoorzieningen aanwezig om een dergelijk scenario te bestrijden en escalatie te voorkomen.

Na het onverhoopt plaatsvinden van een BLEVE dienen de hulpverleningsdiensten zich te richten op secundaire effecten, onder andere het bestrijden van diverse (grote) branden in de omgeving.

- Nabij het plangebied zijn momenteel voldoende bluswatervoorzieningen aanwezig om een geëscaleerd scenario als gevolg van een BLEVE te bestrijden.
- Het beschouwde scenario kan leiden tot een situatie waarbij de hulpvraag het hulpaanbod overschrijdt.

Advies

Het is van belang om risicobronnen en risico-ontvangers afdoende van elkaar gescheiden te houden. In de huidige situatie is de afstand tussen de beschouwde risicobronnen en enkele (geprojecteerde) beperkt kwetsbare objecten in het plangebied beperkt. Ik adviseer u om de volgende maatregelen te realiseren ten einde de risico's te beperken en de mogelijkheden tot zelfredzaamheid en hulpverlening te vergroten:

1. **Situering en (nood)uitgangen:** Bij invulling van de ruimtelijke ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt moeten de gebouwen die binnen het effectgebied van de ontheffingsroute gevaarlijke stoffen geprojecteerd worden, zodanig gesitueerd te worden dat aanwezigen bij een (dreigende) brand gelegenheid hebben te vluchten. Hierbij dient minimaal één (nood)uitgang van de bron af gericht te zijn. Alle (nood)uitgangen dienen aan te sluiten op de infrastructuur binnen en buiten het plangebied.
2. **Noodplannen:** Voor de in het plangebied aanwezige objecten waar noodplannen voor opgesteld dienen te worden, dienen deze mede op basis van de genoemde externe veiligheidsrisico's opgesteld te worden. De afdeling Proactie & Preventie van de Brandweer Kennemerland kan daarbij ondersteuning leveren.
3. **Risicobewustzijn:** Draag zorg voor een goede informatievoorziening aan de aanwezige personen, opdat men weet hoe te handelen tijdens een calamiteit. U kunt hierbij denken aan publieke voorlichtingscampagnes als 'Denk vooruit'.
4. **Ontsluiting en bluswater:** Bij invulling van de ruimtelijke ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt moeten de benodigde ontsluitingswegen en bluswatervoorzieningen, in overleg met de afdeling Proactie & Preventie van de Brandweer Kennemerland, worden gerealiseerd.

Onderstaande tabel geeft een indicatie van de bijdrage van bovengenoemde maatregelen op de risico's.

<i>Bijdrage bron- en effectmaatregelen</i>	<i>Plasbrand-scenario</i>	<i>BLEVE-scenario</i>
<i>Bijdrage maatregelen zelfredzaamheid</i>		
1. Situering en (Nood)uitgangen	++	++
2. Noodplannen	++	++
3. Risicobewustzijn	+	+
<i>Bijdrage maatregelen hulpverlening</i>		
4. Ontsluiting en bluswater	++	++

+++ zeer gunstig effect
++ gunstig effect
+ beperkt effect
0 geen effect op de risico's

Restrisico

De beschouwde risicobronnen kunnen in de voorziene situatie leiden tot incidenten met effecten of slachtoffers binnen het plangebied. De genoemde maatregelen kunnen de omvang van mogelijke incidenten reduceren tot een omvang die beter beheersbaar wordt geacht voor de hulpverleningsdiensten.

Opgemerkt dient te worden dat ik mij met betrekking tot het uitbrengen van dit advies heb beperkt tot de zaken die betrekking hebben op c.q. gerelateerd zijn aan (externe) veiligheid. Graag verneem ik uw besluit met betrekking tot dit advies. Daarnaast adviseer ik u gaarne in de verdere procedure(s) tot vaststelling van het bestemmingsplan.

Voor nadere vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met de opsteller van dit advies.

Hoogachtend,
Dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland
namens deze,

ing. A.F.M. Schippers MPA
commandant Brandweer Kennemerland

Betreft	Concept ontwerpbestemmingsplan Schalkstad, Schalkstad te Haarlem
Opsteller	M. Rutte
Datum	6-8-2012

0 Bronnen

Ter beoordeling van dit dossier zijn door de gemeente Haarlem de volgende gegevens aangereikt:

1. concept ontwerpbestemmingsplan Schalkstad ;
2. Plankaart Schalkstad (NL.IMRO.0392.BP9080002-0001, 17-03-2012).

Daarnaast is gebruik gemaakt van:

3. Risicokaart (professioneel versie);
4. Risicoatlas wegtransport / spoortransport;
5. Scenarioboek Externe Veiligheid, Veiligheidsregio Kennemerland (april 2011)
6. Handreiking verantwoorde brandweeradvisering (maart 2010);
7. Besluit externe veiligheid inrichtingen;
8. circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen.

1 Situatiebeschrijving

De gemeente Haarlem bereidt een besluit voor tot vaststelling van een ontwerp bestemmingsplan. Dit plan is in hoofdzaak consoliderend van aart

1.1 Huidige situatie m.b.t. het plangebied

De beoogde locatie betreft het bestaande winkelcentrum schalkwijk en omgeving. Binnen het plangebied gelden nu 8 bestemmingsplannen

1.2 Voorziene situatie m.b.t. het plangebied

Het plangebied wordt in het noorden begrensd door de Amerikaweg en de Azieweg, in het oosten door de Briandlaan, in het zuiden door het Roosje Vospad en het Haya van Somerenpad en de zuidzijde van de bibliotheek en in het westen door de Europaweg, zoals weergegeven in figuur 1. Doel van het nieuwe bestemmingsplan is het geven van een nieuw juridisch kader waarbinnen de bestaande situatie adequaat wordt geregeld. Tevens wordt in dit plan aangegeven waar er nog ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden, zowel wat betreft gebruik als wat betreft bebouwingsmogelijkheden.

1.3 Mogelijke toekomstige ontwikkelingen

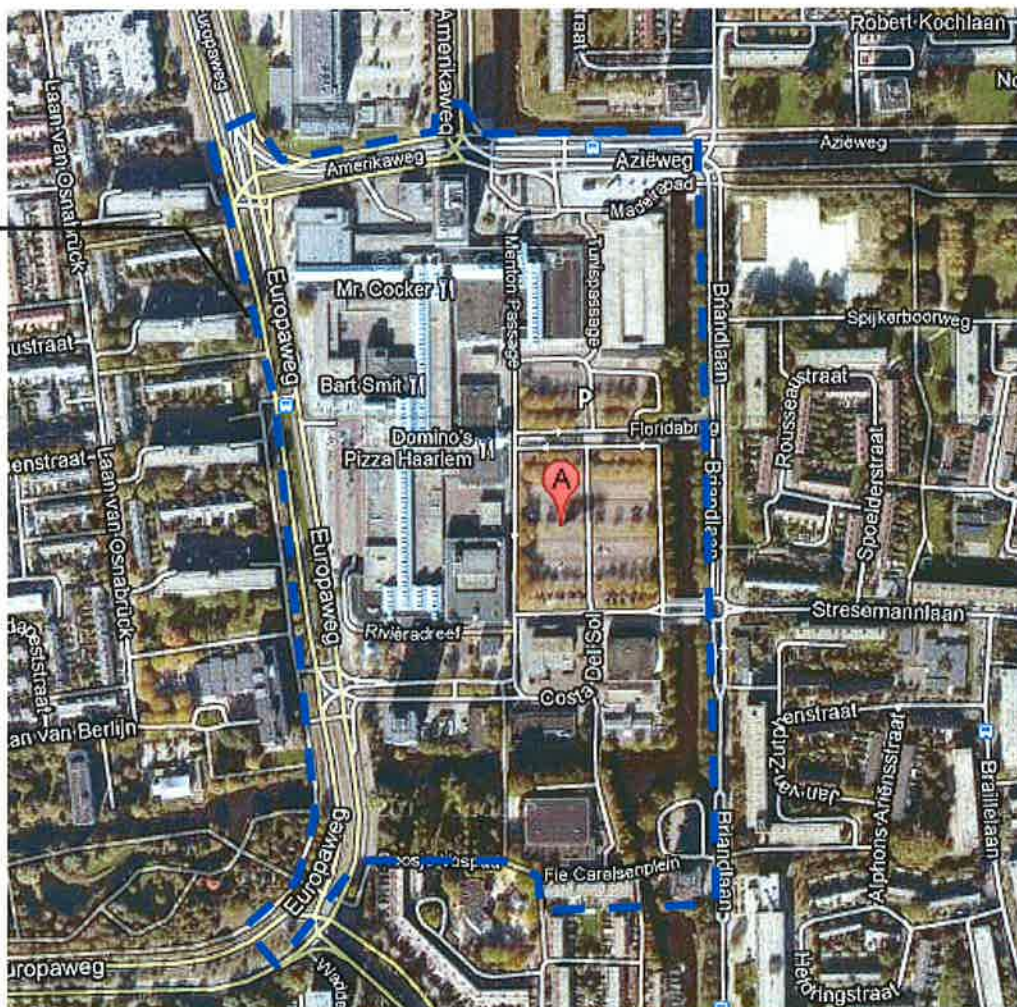
Er zijn geen andere (ruimtelijke) ontwikkelingen voorzien in de directe omgeving van het plangebied .

2 Risicobronnen

2.1 Relevante risicobronnen

LPG-vulpunten binnen het plangebied zijn niet aanwezig. Dit is ook niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Dit is gecontroleerd met de risicokaart. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Grens plangebied

Figuur 1: overzichtsfoto van het plangebied en omgeving (ref. google maps).

LPG-vulpunten buiten het plangebied zijn niet aanwezig (niet binnen 300 m). Dit is ook niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Dit is gecontroleerd met de risicokaart. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Vuurwerkopslagplaatsen of -verkooppunten zijn wel aanwezig. Dit is niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Het betreft de firma Halfords aan het californiëplein. De afstand tot het plangebied is 0 m. Er wordt max. 10000 kg consumenten vuurwerk (ADR klasse 1.4) opgeslagen. Verkoop vindt plaats in december. Een mogelijk incident is het falen van de opslag, gevolgd door een brand/explosie. De veiligheidsafstand conform het Vuurwerkbesluit (bijlage 3) is 8 m vanaf de toegangsdeur van de (buffer)bewaarplaats. Binnen deze afstand bevinden zich (beperkt) kwetsbare objecten. Dit is gecontroleerd met de risicokaart. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Overige inrichtingen zijn niet aanwezig. Dit is ook niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Dit is gecontroleerd met de risicokaart. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Wegtransport (A-snelweg/N-provinciale weg) gevaarlijke stoffen is niet aanwezig (niet binnen 200 meter). Dit is ook beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Dit is gecontroleerd met de risicokaart / risicoatlas. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Overig wegtransport (buiten A en N wegen of routes) gevaarlijke stoffen is wel aanwezig (binnen 200 meter). Dit is ook beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Het betreft een ontheffing voor vervoer van LPG over de Amerikaweg en de Europaweg naar het LPG tankstation Texaco aan de Europaweg. De afstand tot het

plangebied bedraagt 0 meter. Er zijn geen gegevens over het plaatsgebonden- en het groepsrisico opgenomen in de aangereikte stukken

Vervoerscijfers volgens aangereikte gegevens / risicoatlas / RIVM tellingen 2010:

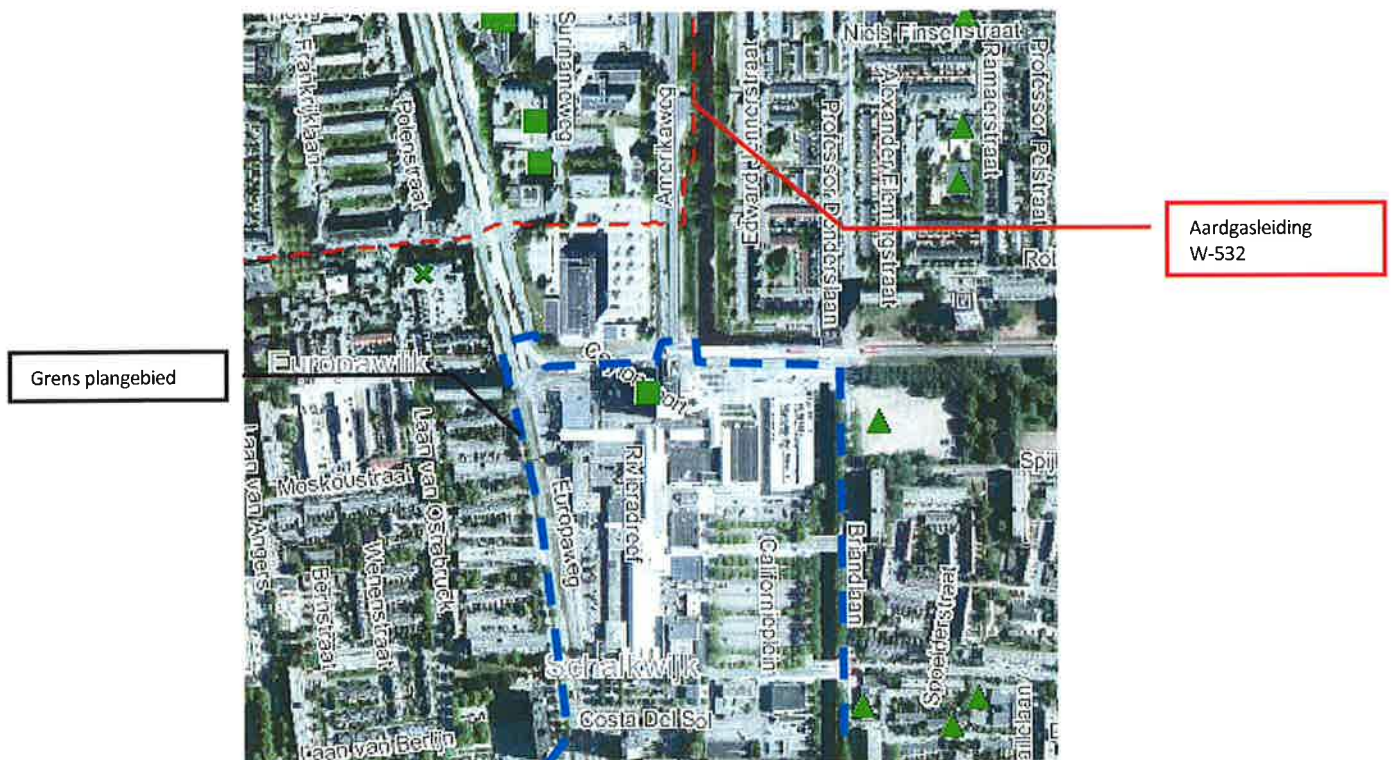
- Het aantal transporten brandbare vloeistoffen LF1 en LF2 is onbekend;
- Het aantal transporten brandbare gasen GF3 (LPG) is 26 per jaar;

Er vindt relevant transport van brandbare vloeistoffen (benzine en diesel) plaats. Een incident met een tankwagen kan leiden tot een plasbrand (LC01=85 m). Binnen het effectgebied LC01 bevinden zich (beperkt) kwetsbare objecten. Er vindt relevant transport van brandbare gasen (LPG) plaats. Een incident met een tankwagen kan leiden tot een BLEVE (LC01=230 m). Binnen het effectgebied LC01 bevinden zich (beperkt) kwetsbare objecten. Dit is gecontroleerd met de risicokaart. Deze risicobron is **relevant** voor dit dossier.

Watertransport gevaarlijke stoffen is niet aanwezig (niet binnen 200 meter). Dit is ook niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Dit is gecontroleerd met de risicokaart / risicoatlas. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Spoortransport is niet aanwezig (niet binnen 200 meter). Dit is ook niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref.1). Dit is gecontroleerd met de risicokaart / risicoatlas. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Buisleidingen zijn wel aanwezig (binnen 500 meter). Dit is niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Het betreft de buisleiding W-532, gelegen op een afstand van 120 m (over de Americaweg over het terrein van Fluor naar de Italiëlaan) vanaf het plangebied voor het transport van aardgas. De leiding heeft een diameter van 13 inch en een druk van 40 bar. De PR 10^{-6} contour is begrensd op de leiding. Er zijn geen gegevens over het groepsrisico opgenomen in de aangereikte stukken. Als gevolg van een leidingbreuk kan er een fakkelbrand ontstaan (LC01=140m). Binnen het effectgebied LC01 bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten. Dit is gecontroleerd met de risicokaart. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Figuur 2.

Luchtvaart is niet aanwezig (plangebied of risicobron binnen de PR 10-6 contouren of grenzen van het LIB (Luchthavenindelingbesluit Schiphol)). Dit is ook niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Dit is gecontroleerd met de risicokaart. Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Bovengrondse hoogspanningsverbindingen zijn niet aanwezig (niet binnen 36 meter). Dit is ook niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

Windturbines zijn niet aanwezig (niet binnen 450 meter). Dit is ook niet beoordeeld in de aangereikte documenten (ref. 1). Deze risicobron is **niet relevant** voor dit dossier.

2.2 Plaatsgebonden risico

Bij geen van de risicobronnen is het plaatsgebonden risico relevant.

2.3 Groepsrisico

Bij geen van de risicobronnen is het groepsrisico relevant.

3 Risico-ontvangers

Er staan wel (beperkt) kwetsbare objecten (winkels) bij de risicobron transport over de weg. Er zijn geen preventieve voorzieningen aanwezig. Er kunnen hier slachtoffers vallen. Dit is relevant voor dit plan. Zie veiligheidsadvies.

4 Incidentverloop

- Zelfredzaamheid: goed.
- Bereikbaarheid en bestrijdbaarheid: goed.
- SIRENEDEKKING door sirene op de Andorrastraat

Zie veiligheidsadvies.

5 Eerste adviesvoorstel

Gebruik mogelijk, onder andere:

- Draag zorg voor een goede informatievoorziening aan de aanwezige personen, opdat men weet hoe te handelen tijdens een calamiteit. U kunt hierbij denken aan publieke voorlichtingscampagnes als 'Denk vooruit'.

6 Contactgegevens Veiligheidsregio Kennemerland

Brandweer Kennemerland, Team Advies
Bezoekadres: Adrianahoeve 2, 2131 MN Hoofddorp
Postadres: Postbus 5514, 2000 GM Haarlem

Teammanager: Peter Weerd
E peter.weerd@haarlemmermeer.nl
T 023-5674084
F 023-5674032

Coördinator Externe Veiligheid: Hans de Vries
E jedevries@brandweerkennemerland.nl
T 023-5674043
M 06-53732028